A°. 1853. No. 13.

Opregte Haarlemsche Zaturdagsche Courant van 15 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 10 Januarij.

De keizerlijke gala-rijtuigen zijn dezer dagen naar Brunn gezonden, om bij de aanstaande trouwplegtigheid van de Prinses *van Wasa* met Prins *Albert van Saksen* te worden gebruikt.

— In den laatsten tijd heeft de turksche Regering, op de dringende vertoogen van den franschen gezant, aan de latijnsche geestelijkheid te Jerusalem, betreffende de bewaring van het H. Graf, eene bevoegdheid toegekend, welke door dezelve is aangemerkt als een belangrijk voordeel, 't welk daardoor op de geestelijkheid van de oostersche Kerk was behaald. Naar luid van berigten uit Konstantinopel van den eersten Januarij, in Triest ontvangen en met den telegraaf herwaarts overgebragt, heeft de russische ambassadeur bij de Verhevene Porte, de heer *v. Ozarow*, dadelijk daartegen geprotesteerd.

Met dezelfde berigten verneemt men, dat *Reschid-bassa*, even als de voormalige pachter der geldmiddelen, verbannen zijn geworden, en dat de eerstgenoemde zich dadelijk onder de bescherming had gesteld van de Sultane-Valide; — dat de Sultan aan al de Mutschirs had verboden, zich in het keizerlijke paleis te vertoonen, en alleen daarvan had uitgezonderd den Groot-Vizier, den Kapu-Kiaja, de Sultane-Valide en een bijzonder persoon, genaamd *Tazim-bey*.

Te Serajewo, in Bosnie, zullen fransche en engelsche consulaten gevestigd worden. Al de berigten uit dat oord komen daarin overeen, dat in de Herzogewina door de Turken zeer uitgebreide militaire maatregelen zijn genomen, om de Montenegrijnen te bedwingen, en dat aan die zijde niet minder dan 27 battaillons tegen dezelve zouden worden aangevoerd.

BERLIJN, 11 Januarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] Sedert zondag hebben HH. MM. hunne gewone verblijven in het koninklijke slot betrokken, in 't welk dezer dagen verscheidene feesten zullen worden gegeven. — De berigten, betreffende den toestand van Prins *Karel*, luiden thans bij voortduring gunstig.

Tengevolge van een koninklijk besluit, betreffende de Johanniter-orde, zal aan die instelling eene practicale bestemming worden gegeven, en een deel der inkomsten worden aangewend voor de vestiging van een gast- of ziekenhuis in het voormalige klooster dezer orde, Sonnenberg, in de Neumark. — Het berlijnsche gasthuis Bethanie, zeker een der meest uitgebreide en best ingerigte instellingen van dien aard, heeft zijn bestaan te danken aan het herleven der Zwanen-orde, almede tijdens de regering van den tegenwoordigen Koning.

In de vorige week heeft de voorzittende minister *v. Manteuffel*, als naar gewoonte, zijne gezelschaps-zalen geopend, en eerlang zal de minister *v. d. Heydt* dit voorbeeld volgen. Sedert een geruimen tijd is men gewoon het ministerie te beschouwen als verdeeld in twee partijen, ten aanzien der te volgen regerings-beginselen; waarbij de heeren *v. Manteuffel*, *v. d. Heydt* en *Simons* (den minister van Justitie) tegenover de ministers *v. Westphalen*, *v. Raumer* en *v. Bodelschwing* staan, en de generaal *v. Bonin*, de minister van Oorlog, zich tusschenbeiden, als 't ware op een onzijdig grondgebied, bevindt. Reeds heeft men, bij eene stemming over de orde der werkzaamheden in de Tweede-Kamer, gemeend de bewijzen van dit verschil van denkbeelden te kunnen bespeuren. Daar nu de voordragten, betreffende de provinciale, districts- en gemeente-besturen, bijna uitsluitend tot het departement van den heer *v. Westphalen*, als minister van Binnenlandsche Zaken, behooren, houdt men zich overtuigd, dat van die zijde de voorstanders van de vertegenwoordiging der Standen, of de partij van den teruggang, worden begunstigd. De heer *v. Manteuffel* heeft zich tot dus verre te dien aanzien niet duidelijk verklaard. In hoe verre echter het oordeel van de menigte al of niet gegrond is, zal wel spoedig moeten blijken.

BERLIJN, 12 Januarij.

Heden is het voorstel 't welk door de katholieke partij bij de pruissische Wetgevende Vergadering is ingebragt, om de Regering te verzoeken, het uitgevaardigde verbod, ten aanzien van het verblijf en de missien der Jesuiten hier te lande, weder intetrekken, in de afdeeling der Tweede Kamer in overweging genomen. Men verwacht eene belangrijke openbare beraadslaging over deze aangelegenheid. Zoo ver men kan nagaan, vindt het voorstel, in het belang van eene onbepaalde godsdienst-vrijheid, ondersteuning bij een deel der vrijzinnige oppositie; maar vindt men ook lieden onder de Wetgevers, die 'er aan twijfelen, of het intrekken van het bewuste verbod in de gegevene omstandigheden wenschelijk kan worden geacht.

Men verzekert, dat de geloofsbrieven, bij welke de fransche gezant, bij de pruissische Regering in deze zijne betrekking wordt bevestigd, alhier zijn aangekomen.

FRANKFORT, 12 Januarij.

Men vleit zich, dat, zoodra de thans benoemde oostenrijksche voorzitter der Bondsvergadering, baron *v. Prokesch Osten*, deze zijne waardigheid zal aanvaard hebben, de genoemde Vergadering van meerdere bedrijvigheid zal doen blijken, dan tot dus verre het geval is geweest. Behalve de bekende belangrijke vraagstukken, ten aanzien van welke nog altijd eene beslissing te wachten is, zal in de Bondsvergadering moeten worden geraadpleegd over een voorstel van Hanover, betreffende het in staat van voldoende verdediging brengen van de kusten van Duitschland aan de Noordzee en over de vraag, of de kosten tot dat einde te besteden, zouden behooren te komen ten laste van het Verbond, of van de bijzondere Staten, tot welke die tot dus verre onverdedigbare kusten behooren.

De nieuw benoemde bonds-president, baron *v. Prokesch*, is het opperhoofd van den staf geweest van graaf *Dandolo*, tijdens deze in den jare 1824—1827 met een oostenrijksch eskader in de wateren van den Archipel en op de kusten van Klein-Azie heeft gekruist. Hij heeft van zijne verkregene kennis en ondervinding, door den druk doen blijken, en is in 1830 in den adelstand verheven, als ridder *v. Osten*.

VAN DEN RIJN, 12 Januarij.

Den 10den Januarij heeft de Bondsvergadering van Zwitserland hare winter-zitting geopend. De voorzitter heeft de leden vermaand, om rustig hunne werkzaamheden in den kring, hun door de Constitutie voorgeschreven, voort te zetten: om het stoffelijk welzijn der ingezetenen te bevorderen en de voorwaarderen der verbindtenissen naauwgezet te eerbiedigen; om zich niet te bekommeren over de belangrijke militaire toebereidselen, die in 't buitenland worden gemaakt, die steeds veel geld verslinden, de schulden der Rijken vergrooten en even daardoor de kansen voor een algemeenen oorlog verminderen, en om, in elk geval, de middelen van Zwitserland te besparen tot dat de zelfstandigheid en de onafhankelijkheid des Lands op eene ernstige wijze mogt worden bedreigd.

Zoo gemeld wordt, heeft de Bonds-raad, op de nota van beklag van de zijde van Oostenrijk, wegens het uitzetten van kloosterlingen uit het kanton van Ticino, geantwoord, dat zij dit beklag als ongegrond beschouwde: dat de kantonnale Regering alleen gebruik had gemaakt van haar regt, en dat men zich alzoo vleide, dat aan deze zaak geen verder gevolg zoude worden gegeven.

PARIJS, 12 Januarij.

Heden is de turksche gezant *Vely-bassa* door Z. M. den Keizer ontvangen op het paleis der Tuilerien, ter overhandiging der geloofsbrieven, waarbij hij in zijne diplomatieke betrekking bij het keizerlijke Bewind wordt bevestigd. De genoemde gezant is met de gebruikelijke plegtigheden ontvangen geworden en heeft bij deze gelegenheid het aan de turksche legatie verbondene personeel, ten getale van 14 personen, aan den Keizer voorgesteld.

Thans zijn, voor zoover men kan nagaan, al de vertegenwoordigers der europesche mogendheden bij den Keizer toegelaten geworden en kan het geheele corps-diplomatique het bal bijwonen, 't welk dezen avond op het paleis der Tuilerien zal worden gegeven en, naar men berekent, door omstreeks 1500 personen zal worden bijgewoond, die allen zijn uitgenoodigd, om in gala-gewaad op het paleis te verschijnen.

De uitnoodigings-biljetten zijn onderteekend door den hertog *de Bassano* en houden in, dat de persoon, in het biljet vermeld, *op last des Keizers*, wordt verzocht het feest bijtewonen. Vroeger werd men door den Voorzitter der Republiek zelven uitgenoodigd, *hem de eer aantedoen*, tot het bijwonen van bals, maaltijden en recepties.

Men zegt, dat de Keizer, bij gelegenheid der aankondiging van de geloofsbrieven door de pruissische en oostenrijksche gezanten, in tegenwoordigheid dier staatslieden, op nieuw de verzekering heeft gegeven, dat de handhaving van den algemeenen vrede hem ernst was. Het ontbreekt niet aan personen, die dit laatste bezwaarlijk kunnen gelooven en van meening zijn, dat, na de vele officiële verklaringen, welke reeds door den Keizer en zijne voornaamste raadslieden in dien geest zijn afgelegd, het Hoofd van den Staat deze moeijelijk kan herhalen, zonder dat het den schijn heeft, als of in het buitenland weinig waarde aan de van regeringswege gedane mededeelingen werd gehecht.

Er worden nog altijd personen gevonden, die de bedoeling der Regering wantrouwen en niet vreemd zijn van het denkbeeld, dat vroeg of laat het tegenwoordige Hoofd van den Staat het voorbeeld van zijn oom zal volgen, die in der tijd niet heeft geschroomd, te verklaren, dat hij een voorstander van den vrede was, doch wiens handelingen zoo weinig met die verklaring hebben gestrookt.

Men blijft steeds volhouden, dat de tegenwoordige minister van Buitenlandsche Zaken *Drouyn de Lhuijs* op zijn ontslag uit die waardigheid blijft aandringen en weldra door eenen anderen staatsman, waarschijnlijk den heer *de Lavalette*, den tegenwoordigen franschen gezant te Konstantinopel, zal worden vervangen. De handelwijze van den Keizer, ten aanzien van de russische Regering, wordt opgegeven als de reden, waarom de heer *Drouyn de Lhuijs* zijn ontslag zou verlangen. Hij schijnt zich zoo bepaald te hebben uitgelaten, vóór dat de Keizer den russischen gezant *de Kisseleff* had ontvangen, dat hij moeijelijk, zonder zich zelven ongelijk te worden, aan het departement van Buitenlandsche Zaken kan verblijven, nadat die gebeurtenis heeft plaats gehad.

Ook wordt gemeld, dat naar alle waarschijnlijkheid de maarschalk *de Saint Arnaud* aan het hoofd van het departement van Oorlog zal worden vervangen. De generaal *Pelissier* zou uit Algiers worden teruggeroepen, ten einde den genoemden maarschalk als minister van Oorlog optevolgen, en men houdt het voor zeer mogelijk, dat deze laatste naar Algerie zal vertrekken, ten einde het opperbevel te aanvaarden over de voorgenomene groote expeditie tegen de Kabijlen.

Onder de geruchten van den dag behoort, dat Prins *Napoleon Bonaparte*, die steeds wordt genoemd als het aanstaande opperhoofd van Algerie, zich met den Keizer niet kan verstaan, omtrent het aan hem te verleenen gezag. Onder anderen verlangt hij eenen militairen invloed uitteoefenen, welke de Keizer begrijpt, dat in de gegevene omstandigheden hem niet kan worden toegekend. Ook moet de Prins sommige personen hebben aangewezen als geschikte bestuurders en raadslieden voor de koloniale aangelegenheden, welke geenszins aan de bewindslieden alier welgevallig zijn. Men noemt zelfs den heer *Emile de Girardin* onder de personen, die prins *Napoleon* met eenig gezag in de kolonie zou willen bekleeden.

— Van tijd tot tijd worden uit de departementen nog al klagten vernomen over de hooge dotatien, die door den Keizer aan vele personen zijn toegekend en de zware lasten, welke daardoor op den burger zijn gelegd. Onder de personen, die, tengevolge van den loop, welken de zaken genomen hebben, zeer snel in eer en aanzien zijn toegenomen, moet ook de tegenwoordige bevelhebber van het keur-regiment der guides, de kolonel *Fleury*, worden genoemd. Deze officier ontvangt thans 15000 fr. als kolonel, 20,000 fr. als adjudant des Keizers en 40,000 fr. als eerste stalmeester.

Er wordt steeds met ijver gewerkt aan de inrigting van het gebouw bij de Militaire-School, in 't welk het corps der guides zal zijn gehuisvest. Vooral worden maatregelen genomen, om de officieren van hetzelve te doen deelen in het genot van het gezellig verkeer en worden voor hen gezelschaps-zalen, leeskamers, eene biljard-kamer, eene gemeenschappelijke eetzaal en wat des meer zij in gereedheid gebragt. Het muziek-corps van dat regement wordt zeer geroemd. Het is meer dan 100 leden sterk en geheel ingerigt, volgens het stelsel van de militaire muziek, 't welk door den heer *Sax* is uitgevonden.

De heer *Sax* is onlangs door den Keizer in persoon uitgenoodigd, om op eene receptie op het paleis der Tuilerien te verschijnen, welke uitsluitend door hooggeplaatste staatslieden zou worden bijgewoond.

— De heden uit Madrid ontvangene berigten luiden minder gunstig, dan die van gisteren, ten aanzien van de toenadering tusschen de ministeriële en progressistische partijen. Het blijkt thans, dat wel is waar vele personen, tot de liberale partij behoorende, zich aan het ministerie hebben aangesloten, doch tevens, dat een gedeelte van het bekende kiezers-committé tegenstand blijft bieden. Dat gedeelte, 't welk vele invloedrijke staatslieden telt, blijft als progressistisch-committé bestaan en heeft laatstelijk een nieuw manifest uitgevaardigd, waarbij op den voorgrond wordt gesteld, dat de tegenwoordige spaansche bewindslieden geen vertrouwen verdienen, nademaal zij niet hebben geschroomd, om met wets-ontwerpen voor den dag te komen, die in de hoofdzaak weinig verschillen van die, welke door het ministerie *Bravo Murillo* zijn voorgedragen. Dat manifest is geteekend onder anderen door de heeren *Moreno*, *Mon*, *Pidal*, *Pacheco*, *Serrano*, *Mayans*, *Nocedal*, den hertog *de Sotomajor* en ook door den generaal *O'Donnel*, zoowel uit diens naam, als uit naam van den maarschalk *Narvaez*, die zich nog altijd te Bayonne bevindt. — In Madrid werd steeds verzekerd, dat de heer *Aristizabal* als minister van Financien zou worden vervangen.

— Den 31sten December was *Abd-el-Kader* te Syra aangekomen. Hij is van daar naar zijne aanstaande verblijfplaats, de stad Brussa, vertrokken.

LONDEN, 12 Januarij ('s avonds).

Met berigten uit Lissabon van 6 Januarij, is hier de aanspraak ontvangen, waarmede de zitting der portugesche Cortes den 2den dezer geopend is. Dit stuk behelst weinig belangrijks voor het buitenland. In hetzelve wordt aangekondigd, dat aan eene maatschappij eene voorloopige concessie verleend is, bij openbare mededinging, voor het maken van een spoorweg van Lissabon naar de spaansche grenzen; dat de ontwerpen voor de eerste sectie van dien weg zijn ingediend, om onderzocht te worden, en dat, wanneer dezelve goedgekeurd en de rigting van den weg vastgesteld zullen zijn, de concessie mogelijk definitief zal worden.

H. M. de Koningin was door eene ligte ongesteldheid verhinderd, in persoon de zitting te openen.

Het nieuwe portugesche tarief van in- en uitgaande regten is bekend gemaakt: het behelst eenige vermindering der regten van engelsche goederen, die nu veel binnengesmokkeld worden; daarentegen verhooging van andere.

De betrekking van minister voor de Buitenl. Zaken is opgeheven en gevoegd bij die van president van den minister-raad.

De belasting van vaste goederen in Portugal is, bij kon. besluit, verhoogd.

— Uit Parijs is hier berigt ontvangen, dat eindelijk ook de gezanten van Oostenrijk en Pruissen hunne nieuwe geloofsbrieven hebben overhandigd, weshalve nu de diplomatieke betrekkingen tusschen al de Hoven van Europa en het fransche Keizerrijk op den gebruikelijken voet gevestigd zijn. Vermits deze zaak met eenige moeijelijkheid gepaard is gegaan, zoodat zij zelfs eene bedenkelijke wending scheen te zullen nemen, en de fransche bladen niet vrij genoeg zijn om hare toedragt geheel bekend te maken, acht onze *Times* het van belang, mededeelen hetgeen in dit opzigt gebeurd is, als eene aangelegenheid van geschiedkundig gewigt „welke eenig meer licht kan werpen op de toekomstige betrekkingen van Frankrijk met andere mogendheden." Het genoemde blad verhaalt daarop hoofdzakelijk het volgende

„ In November jl., toen de Senaat bezig was met het voorbereiden van de nieuwe orde van zaken in Frankrijk, hebben zulke mededeelingen tusschen de vier andere groote mogendheden plaats gehad, over den weg, die voor haar het geschiktst was om te volgen, ten einde de onafhankelijkheid van Frankrijk te eerbiedigen, en de rust van Europa te bewaren, door op nieuw de kracht van de bestaande tractaten en de daaruit voortvloeijende verpligtingen te erkennen. Deze mededeelingen strekten zonder moeijelijkheid om eene geheele overeenstemming van inzigten omtrent alle wezenlijke punten tusschen die mogendheden te vestigen. Zij kwamen overeen, om het nieuwe Keizerschap te erkennen, ofschoon zij niet toegaven dat het eenige erfelijke regten zou hebben, en stilzwijgend stapten zij heen over de bijzondere benaming, die *Lodewijk Napoleon* had aangenomen. De juiste vorm, waarin de erkenning zou geschieden, was geen punt van overeenkomst, maar zou bepaald worden volgens de gebruiken of naar het bijzondere goedvinden van elk Hof. De erkenning van Engeland geschiedde spoedig, en in den vorm, dien de Koningin pleegt te gebruiken, als zij andere Souvereinen toespreekt.

„ Het schijnt, dat, behalve de mededeelingen, die over deze zaak plaats hadden tusschen het britsche gouvernement en de groote noordelijke mogendheden, nog eene meer bijzondere raadpleging tusschen deze drie mogendheden gehouden werd, hiertoe strekkende, dat zij den nieuwen Keizer òf *gezamenlijk* zouden erkennen, òf in 't geheel niet, en dat, ingeval eenige bedenking gemaakt mogt worden tegen den vorm der erkenning, welke door eene der drie zou worden aangenomen, daardoor de erkenning van al de overige opgeschort zou worden. De duitsche mogendheden van den minderen rang volgden Oostenrijk en Pruissen, zoo als deze twee er in bewilligd hadden om het voorbeeld van Rusland te zullen volgen, ofschoon het haar reeds bekend was, dat de voornaamste moeijelijkheid van den kant van Petersburg zou komen, nademaal Keizer *Nicolaas* stellig geweigerd had, *Lodewijk Napoleon* met het gebruikelijke „ *Mijnheer, mijn broeder*" toetespreken in de geloofsbrieven, die door zijn gezant zouden aangeboden worden. De ondergeschikte rol, welke de duitsche Hoven speelden, is te meer opvallend, omdat zij besloten hadden, niet te volharden in deze daad van kleingeestige onbeleefdheid, en omdat in 't bijzonder de Koning van Pruissen zijne geloofsbrieven, opgemaakt in den door Engeland aangenomen vorm, reeds had afgezonden.

„ Na eene vertraging van verscheidene weken, die veroorzaakt werd doordien de mogendheden, wier gebied aan Frankrijk grenst, op bevelen uit Petersburg wachtteden, werden de lang verbeide geloofsbrieven eindelijk ontvangen. Intusschen, en dit dient vermeld te worden, had zelfs de Paus, wiens hoofdstad door een fransch leger bezet is, zijne erkenning van den Keizer uitgesteld, tot dat hij vernomen zou hebben, welken weg men te Weenen zou inslaan. Eindelijk echter werden de russische geloofsbrieven, welke de geheele rij van diplomaten in beweging zouden brengen, ontvangen. Het was de pligt van den heer *v. Kisseleff*, den russischen gezant, den minister *Drouyn de Lhuis* vooraf bekend te maken met den aard der stukken, die hij gemagtigd was aantebieden. De uitslag was geenszins voldoende, omdat de uitdrukking van gelijkheid, die gewoonlijk door den eenen Souverein jegens den anderen gebezigd wordt, opzettelijk weggelaten was. Aan den anderen kant deed de heer *v. Kisseleff* opmerken, dat de gebruikte uitdrukkingen van *Sire* en *Majesteit* dezelfde waren, die het russische Kabinet steeds jegens Koning *Lodewijk Philips* gebezigd had, en dat zij door de ministers van dezen Vorst aangenomen waren. De heer *Drouyn* was echter van eene andere meening; hij drukte zich met veel warmte uit, en verklaarde aan verscheidene leden van het corps diplomatique, dat *Lodewijk Napoleon* en diens ministers besloten hadden om, wat ook gebeuren mogt, zich niet te onderwerpen aan hetgeen zij als eene onbeleefdheid, zoo niet als eene beleediging, beschouwden. Dit besluit was van te ernstiger aard, omdat de heer *v. Kisseleff* bevel had om Parijs te verlaten, indien zijne geloofsbrieven niet werden aangenomen, en omdat de gezanten der duitsche Hoven in dat geval waarschijnlijk nieuwe instructien zouden gevraagd hebben. De zaak liep zoo ver, dat de heer *v. Kisseleff* zelf er niet aan twijfelde, of het besluit van het Kabinet was onherroepelijk, en zijne functien in Parijs zouden binnen weinige uren op eene onaangename wijze moeten ophouden.

„ Gelukkig ging een nacht daarover heen, en in dien tusschentijd overwoog *Lodewijk Napoleon* de zaak nader. Slechts één lid van het gouvernement, en dit was niet de minister van Buitenl. Zaken, schijnt kennis te hebben gedragen van de verandering, die bij nadenken in 's Keizers voornemen gekomen was. Zeker is het, dat men, toen het Kabinet den volgenden ochtend vergaderde, na eene langdurige beraadslaging tusschen de ministers, bevond dat *Lodewijk Napoleon* besloten had, meer uit staatkunde, dan volgens de ingeving van zijn gevoel te handelen, en de russische geloofsbrieven aantenemen. Terstond werden de keizerlijke rijtuigen afgezonden, en nog dienzelfden namiddag verscheen de heer *v. Kisseleff* op het paleis.

„ Hetzij *Lodewijk Napoleon* dit besluit op aanbeveling van meer bezadigde raadgevers nam, hetzij dat hij daarbij zijn eigen oordeel volgde, hij verdient lof deswegens, en in dit geval heeft hij meer zorg voor de rust van Europa betoond, dan het russische gouvernement. Wij kunnen begrijpen, dat bij eenige vreemde mogendheid een natuurlijke tegenzin bestond, om een Keizerschap te erkennen, hetwelk zulk een oorsprong en zulke antecedenten had en van zulken aard was, maar, vermits deze omstandigheden alleen het fransche volk aangaan, was het kleingeestig, te twisten over een verouderden vorm van uitdrukking, die voorkwam in de acte zelve, waarin die belangrijke revolutie erkend werd. Voor den Keizer van Rusland moge de toestand van zijne diplomatieke betrekkingen met Frankrijk betrekkelijk van weinig belang zijn, want de ontevredenheid van dat Rijk kan hem niet schaden; doch hij was verpligt om de mogelijke uitwerking te berekenen van zijne handeling op de belangen zijner bondgenooten, wier staatkunde hij met zijne eigene vereenzelvigd had."

Hierna ontwikkelt de *Times* de meening, dat *Lodewijk Napoleon* tot het genomen besluit waarschijnlijk gekomen is uit aanmerking van den toestand van Frankrijk, wat den handel en de nijverheid aangaat, en vooral van de fondsenmarkt te Parijs. „ Maar (dus spreekt de schrijver ten slotte) ofschoon de Keizer voor de noodzakelijkheid gebukt moge hebben, de indruk van dit voorval zal bij hem niet ligt uitgewischt worden. Van al de teleurstellingen, die hij laatstelijk ondervonden heeft, is deze zeker de pijnlijkste, en zij zal denkelijk nooit door hem vergeten worden."

— De stand der stemming te Oxford was heden middag: voor den minister *Gladstone* 876, voor den heer *Perceval* 769 stemmen. Nog acht dagen zal het stemregister geopend blijven, en de conservative partij vleit zich nog met eene voor haar gunstige wending.

BRUSSEL, 13 Januarij.

Gewoonlijk heeft de *Moniteur* niet alleen bekend gemaakt de aanspraken der hoofden van de onderscheidene gezendingen, welke op den Nieuwjaars-dag bij den Koning ten gehoore zijn toegelaten, maar ook het antwoord van Z. M. op dezelve. Dit jaar zijn de antwoorden niet medegedeeld. Dit is niet onopgemerkt gebleven en heeft aanleiding gegeven tot verschillende geruchten. Zoo heeft men, onder anderen, verzekerd, dat de Koning in min of meer ernstige bewoordingen zoude hebben gewezen op de noodzakelijkheid, van zich in staat te stellen, om, welke ook de bedoelingen der naburen mogten wezen of worden, de toekomst gerustelijk te kunnen afwachten, en vooral om het belgische leger, op 't welk Z. M. een onbepaald vertrouwen stelde, zooveel mogelijk te versterken. Zoo het schijnt, is hetgeen daar van wordt verhaald, niet geheel en al uit de lucht gegrepen. Voor eenige jaren was het vertrouwen op de deugdelijkheid van het leger over 't algemeen niet zeer groot. Dit is veranderd, en men wordt ook in dit denkbeeld versterkt, door het zoo gunstig oordeel van buitenlandsche deskundigen over de inrigting en de bedrevenheid der belgische krijgsmagt. Het is intusschen te betreuren, dat sommige personen, in hunnen welligt te ver gedreven ijver, pogen te doen gelooven, dat officieren van franschen oorsprong volstrekt niet te vertrouwen zijn. Nog gisteren werd stellig verzekerd, dat een hooggeplaatste officier, die zich reeds vijanden had gemaakt door een geschrift tegen de instelling der burgerwacht, gevankelijk was gebragt naar het kasteel van Antwerpen, wegens het uitleveren aan fransche officieren van stukken, waardoor een inval in Belgie zoude kunnen worden bevorderd, en 's Lands veiligheid in gevaar gebragt. Tot dus verre is het niet gebleken, dat voor dit gerucht eenige grond heeft bestaan.

's GRAVENHAGE, 14 Januarij.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den heer *G. J. Deyselman*, als referendaris bij het dep. v. Financien, met dankbetuiging voor de door hem bewezene diensten, en heeft als zoodanig benoemd den heer *T. G. Versfeldt*.

— Z. M. heeft den Schout-bij-nacht *H. H. T. Coops* en den kapt.-ter-zee *W. J. Jolly* eervol ontslagen, met dankzegging voor de bewezene diensten, als directeurs en commandanten der Marine te Vlissingen en te Hellevoetsluis, en den laatsten als bevelhebber over het wachtschip in laatstgenoemde haven: en heeft respectivelijk als zoodanig benoemd den schout-bij-nacht *H. Ferguson* en den kapt.-ter-zee *F. W. Freudenberg*.

Z. M. heeft verder, op deszelfs verzoek, eervol ontslagen jhr. *J. E. van Heemskerck van Beest*, als luit.-ter-zee 2de kl.

— Bij koninkl. besluit, is, wegens tijdelijke ongesteldheid, op non-activiteit gebragt de 1ste luit. *J. L. Blois van Treslong*, van het 2de reg. vesting-artillerie: en is bij dat reg. tot 1sten luit., naar ouderdom van rang benoemd *J. J. Bergansius*.

HAARLEM, 14 Januarij.

In telegrafische berigten wordt gemeld, dat dezer dagen is besloten, om eenen krijgstogt tegen de Kabylen in Algerie op eene breede schaal te ondernemen, en daartoe een legercorps van 40,000 man aantewenden.

Verder wordt, langs denzelfden weg, gemeld, dat, naar luid van berigten uit Oost-Indie, en wel uit Calcutta, Pegu door de britsche troepen bezet is geworden: — de vereeniging van dat landschap met de britsche bezittingen is bevolen, en de ondernomen veldtogt tegen de Birmanen zoo goed als geëindigd werd beschouwd.

Nabij Leeuwarden is de bliksem, bij het onweder van dingsdag avond, ingeslagen in den fabriekmolen der heeren *Heureldop*: daardoor is wel eene aanmerkelijke schade, maar geen brand veroorzaakt.

— De Vrouwen-vereeniging in de vereenigde Luthersche gemeente te Hoorn, heeft dezer dagen van hare beschermvrouw, H. M. onze geëerbiedigde Koningin, de aanzienlijke som van honderd gulden ten geschenke bekomen.

— In 't midden van Duitschland bekomen de confituriers, bij den tegenwoordigen zachten winter, over de ijzerbanen, tegen niet te hooge prijzen, ijs uit Zwitserland, en is dit, naar men meldt, in Frankfort tegen 9 kreutzers het pond te verkrijgen.

— Naar luid van duitsche bladen, leeft thans in het dorp Krtow, bij Tabor, eene hoogbejaarde vrouw, die hare nakomelingen heeft gekend tot in het vijfde geslacht. Zij is genaamd *Margaretha Kwasnicka* en kent haren ouderdom niet. Zij herinnert zich echter, dat zij 18 jaren oud was, toen haar grondheer, graaf *Kolowrat Krakowsky*, voor het eerst den aardappelen-bouw invoerde, en moet, naar aanleiding daarvan, den ouderdom van honderd-dertig jaren hebben bereikt.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

14 *Januarij* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	65 7/16	7/8	65 9/16
„ „	3	„	78	1/16	—
„ „	4	„	95 13/16	96	95 13/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	96	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	120 1/8	1/4	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	95 3/4	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	75 ½	5/8	75 ½
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108 ½	5/8	108 ½
„ „ 1828/1829.	5	„	107	1/8	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	97 1/8	—	
„ „ 1840	4	„	92 3/8	—	
„ bij Stieglitz. . .	4	„	92	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatien . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	163 1/4	—	
Obligatiën	4	pct.	87 1/8	3/8	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	23 3/8	7/16	—
„	3	„	49 1/4	½	—
„ Binnenl. . .	3	„	43 1/8	1/4	—
Amortisable			5 3/4	—	—
Bew. Coupon			4 15/16	5	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	72 3/4	—	—
„ Metalliek . .	5	„	83 5/8	84	—
„ „ N. . .	5	„	93 1/4	3/8	93 1/4
„ „ . .	2½	„	42 7/8	43 3/8	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	53 5/16	3/8	53 5/16
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	99 5/8	3/4	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	„	41	—	—
„	4	„	38 3/8	7/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	21 5/8	22	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	24 1/8	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105 1/8 à 106. Aandeelen Haarl.-meer 103 1/4. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 89 3/8. Oostenrijk Metall. L.a. B. 5 pc. 93 1/4. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 6 ½ à 5/16. Grenada obl. uitgest. 12 ½ à 3/4. Noord-Amerika Philadelphia bij *Hope & C°*. 5 pc. 70 1/4 l. n°. Louisiana 5 pc. 100 1/4. De 4½ Brazilie 96 3/4. Onbep. Mexico 22 15/16 à 23 1/16. Oostenr. Bank-Actien *f* 1500. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De markt, zoowel in binnen- als in buitenlandsche fondsen, was heden in eene flaauwe stemming. Alle soorten waren dien ten gevolge tot meer of minder lage prijzen te verkrijgen.

WEENEN, 13 Januarij. De 5 pc. metall. 95 5/8.

FRANKFORT, 12 Jan. De 5 pc. metall. 88 7/8. Spanje 1 pc. 23 7/8.

LONDEN, 13 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 99 3/4 à 7/8. Mexico 23 1/4 à 3/8. Venezuela 40 à 42. Grenada 22 à ½. Spanje 1 pc. 23 3/8 à ½. Portugal 40 à ½. Sardinie 94 à ½.

PARIJS, 13 Januarij. De 3 pc. renten 79 fr. 60; 4½ pc. 104 fr. 60. Spanje 3 pc. binn. 42 1/4.

ANTWERPEN, 13 Jan. Belgie 2½ pc. 57. Spanje 1 pc. 23.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 Januarij. Granen zonder handel. — *Koolzaad* op 9 vat, dad. *f* 336; April *f* 342; Sept. *f* 348. — *Lijnzaad* in een doen; 112, 113 ℔ Tarsus *f* 310; 111, 112 ℔ Petersb. *f* 285; 107, 108 ℔ *f* 290.

AMSTERDAM, 14 Januarij. *Raapolie* prijshoudend; ord. cond. *f* 33 1/4; vliegend *f* 32 à *f* 32 1/4; op levering ruim prijshoudend; p° Mei *f* 32 ½ à *f* 32 3/4; p° Sept. *f* 33 1/4; p° Oct. *f* 33 ½; p° Nov. *f* 33 ½; p° Dec. *f* 33 3/4. *Lijnolie* ord. cond. *f* 29; vliegend *f* 28 à *f* 28 1/4; p° Maart *f* 29. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37 ½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 Januarij. Den 13den dezer in Texel binnengekomen: *Ardjoeno*, Post, Samarang; *Tjadda*, Staal, Bordeaux; en uitgezeild: de stoomb. *Lord John Russell*, Londen. Wind w.

Den 13den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Ceres* en *Ocean*, beiden van Londen. Niets uitgezeild. Gisteren nog: de stoomb. *Norfolk*, Gool. Wind z. w.

Den 27sten Nov. aan de Tafelbaai binnengeloopen: *den Elshout*, Rijken, Batavia naar Rotterdam; en uitgezeild: *Gouverneur Generaal Rochussen*, Rijken, Batavia naar Rotterdam.

Den 1sten dezer te Triest binnengekomen: *Saramacca*, Jonker, Newcastle.

Den 11den dezer van Nantes uitgezeild: *Beerta Schuringa*, de Vries, Antwerpen.

Den 10den dezer te Douvres binnengeloopen: *Wilhelmina Frederika*, van der Veer, Amsterdam naar Suriname, met verlies van een man der equipagie.

ANTWERPEN, 12 Januarij. Aangaande het schip *Margaretha Wilhelmina*, kapt. Lukkien, 8 Nov. van Holbeck herwaarts vertrokken en 19 dito het Holsteinsche kanaal gepasseerd, heeft men sedert niets vernomen.

NORTHSHIELDS, 10 Januarij. Het schip *Tancredo*, kapt. Cacace, van Rotterdam naar Napels, alhier met schade binnengeloopen, heeft de reparatie volbragt en zal waarschijnlijk binnen twee à drie dagen gereed zijn om de reis voorttezetten.

Gepraaid: 29 Oct., op 22° 32′ z. b. en 67° 55′ o. l., *twee Godfrieds*, kapt. Brandligt, Batavia naar Amsterdam.

*** ARMEN-LOTERIJ.

Tentoonstelling van circa 400 stuks *Voorwerpen* van *Nut* en *Smaak*, ingezonden ten behoeve der *Loterij*, welke door de Vereeniging van den *H. Vincentius te Haarlem* zal gehouden worden, in tegenwoordigheid der deelhebbers, welke daartoe bij deze worden uitgenoodigd op Dingsdag den 25sten Januarij aanstaande, des morgens ten 10 ure.

Deze Tentoonstelling zal plaats hebben in het gebouw dier Vereeniging, op Zondag 16 Januarij e. k., des middags van 12 tot 3 ure, en op Maandag, Dingsdag en Woensdag den 17den, 18den en 19den Januarij e. k., van 's morgens 11 tot 's namiddags 3 ure. — Entrée 10 cents de persoon; houders van loten voor één keer daarvan vrijgesteld.

Loten zijn steeds verkrijgbaar bij den heer *J. A. J. Huyser*, in de Zijlstraat alhier.

*** De ondergeteekende heeft in het *Haarlems Weekblad* van heden, de aanbeveling gelezen, waarbij hij voor de aanstaande verkiezing van een Lid der Provinciale Staten als Kandidaat wordt voorgedragen. Hij zegt den welwillenden inzender dank voor zijne heusche meening en gunstige beoordeeling; maar, hoe zeer hij zich door eene mogelijke keuze grootelijks vereerd zou achten, vindt hij zich verpligt, de Kiezers opmerkzaam te maken, dat hij, ten gevolge van Art. 19 der Provinciale Wet, binnen dit District niet benoembaar is, als zijnde bij Art. 42 der Kieswet aangewezen, om in het Bureau van stemopneming voor te zitten.

Haarlem, 14 *Januarij* 1853.

DE BRUYN KOPS.

*** Ondertrouwd:

AMSTERDAM, 13 Januarij 1853. Eenige kennisgeving.

Mr. J. WERTHEIM JOHS. ZN. met C. T. C. ASSER.

*** Ondertrouwd:

AMSTERDAM, 13 Januarij 1853. Eenige kennisgeving.

R. D. C. DE BIE met S. E. PORTIELJE.

*** Getrouwd:

OVERVEEN, 12 Januarij 1853. Algemeene kennisgeving.

M. W. BYVOET en G. E. VAN VELSEN.

*** Getrouwd:

WILLEMSTAD, 13 Januarij 1853.

P. C. EICHHOLTZ, Ridder van de Eikenkroon, 1e Luit. 4e Regt. Infanterie, en H. A. KOOMANS.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. J. VAN DER VEEN — RUITENGA*.

HARLINGEN, 4 Januarij 1853.

*** Bevallen van een ZOON *J. M. VAN BEUSEKOM*, geliefde Echtgenoote van

HEEMSKERK, 9 Januarij 1853.

D. MELAND LANGEVELD, Heel- en Vroedmeester.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene DOCHTER *ELISABET CORNELIA VAN DER BEEK*, geliefde Echtgenoot van

NIEUW HELLEVOET, 10 Januarij 1853.

H. KLAVER, Onderwijzer.

*** Te DEVENTER, is den 10den Januarij 1853 van eene DOCHTER bevallen, Vrouwe *J. C. J. IJSSEL DE SCHEPPER*, Echtgenoot van

Dr. D. BIERENS DE HAAN.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON *M. J. RADEMAKER*, geliefde Echtgenoote van

OUDE-WETERING, 10 Januarij 1853.

E. A. BRUNNER, Predikt.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. E. KLEEUWENS, SIPKES*.

ZIERIKZEE, 11 Januarij 1853.

⁂ GRONINGEN, 11 Januarij 1853. Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Mevrouwe *J. E. QUINTUS*, Weduwe van wijlen den Heer Mr. *J. Gockinga*, in leven Kanton-Regter te *Zuidbroek*.
Eenige kennisgeving.

⁂ ZWOLLE, den 12^{den} Januarij 1853. Heden beviel van een ZOON *F. A. E. MOLLINGER*, Echtgenoote van G. DWARS VAN OLDENEEL.
Eenige kennisgeving.

⁂ Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON *CORNELIA WILHELMINA ZAALBERG*, geliefde Echtgenoote van J. C. ZAALBERG Pz., V. D. M.
HENDRIK-IDO-AMBACHT, 12 Januarij 1853. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *H. E. VAN DRONGELEN*, geliefde Echtgenoot van F. W. MURRAY.
WATERINGEN, 13 Januarij 1853.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe *G. DE BLANK*, Echtgenoote van Jhr. J. W. A. BARNAART.
AMSTERDAM, 13 Januarij 1853. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van 77 jaren, onze hooggeachte Vader en Behuwd-Vader, de Heer K. KOOYMAN, vroeger practiserend Geneesheer te *Hazerswoude*. Een langdurend verval van krachten maakte een einde aan zijn, voor ons allen nog zoo dierbaar leven.
HAZERSWOUDE, 11 Januarij 1853. *Uit aller naam*, A. VAN DEN BOS.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed in den ouderdom van één en twintig jaren, mijn hartelijk geliefde tweede Zoon AMBROSIUS ARNOLD WILLEM, Candidaat in de Regten, aan de Hoogeschool alhier. P. G. HUBRECHT.
LEYDEN, 11 Januarij 1853.

⁂ Heden ontsliep na een langdurig lijden, in den ouderdom van 28 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JOHANNES BERNARDUS VAN LOGHEM JR., mij uit onze ruim zesjarige Huwelijksvereeniging, een Pand der Liefde nalatende, te jong om zijn groot verlies te beseffen. J. L. E. NOHR.
HAARLEM, 11 Januarij 1853. Wed. *J. B. van Loghem Jr.*
De vele Vrienden en Bekenden des Overledenen, gelieven deze tevens als aan ieder hunner in het bijzonder gerigt te beschouwen.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 34 jaren, mijn geliefde Echtgenoot PIETER JOHANNES ALBERTUS GOUDRIAAN, mij nalatende drie Kinderen, waarvan twee uit een vorig Huwelijk. Wij betreuren den zorgvollen Echtgenoot en Vader met zijnen hoogbejaarden Vader, éénige Zuster en verdere Betrekkingen.
VLAARDINGEN, 12 Januarij 1853. W. GOUDRIAAN, VAN GIJN.

⁂ Heden overleed, tot onze diepe smart, onze dierbare Vader, de Wel-Ed. Heer CAREL ANTONIE STRUICK, in den ouderdom van ruim 70 jaren.
Betrekkingen en Vrienden gelieven deze bijzondere, ook als algemeene kennisgeving aantenemen.
GORINCHEM, 12 Januarij 1853. *Mede namens mijne Zusters*, M. J. STRUICK Cz.

⁂ Onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, A. STAPEL, Wed. *C. Daniels*, overleed heden, in den ouderdom van ruim 77 jaren. E. DANIELS, *uit aller naam.*
AMSTERDAM, 12 Januarij 1853.

⁂ Heden overleed na ruim vijfjarig smartelijk doch geduldig lijden, in den ouderdom van 57 jaren, JOHANNA VAN 'T SANT, geliefde Echtgenoot van Js. FORTGENS.
HAARLEM, 12 Januarij 1853.

⁂ LEYDEN, 13 Januarij 1853. Tot onze diepe smart overleed heden in den ouderdom van 21 jaren, onze dierbare Dochter, JOHANNA MARIA MICHIELA.
E. CANTER ALTA.
A. J. H. CANTER ALTA,
BAELDE.

⁂ Kommissarissen der Deelhebbers in het bezit van de GECEDEERDE OOST-VRIESCHE DOMEINEN, adverteren: dat op den 15^{den} Januarij 1853 en vervolgens, bij de *Associatie-Cassa*, zal worden gevaceerd ter betaling van **DERTIG GULDENS**, voor de alsdan verschijnende 38^{e} Coupon dier Aandeelen, tegen intrekking dier Coupon.

⁂ J. BOGAARD, Onderwijzer in de 2e. Openbare School te Sliedrecht, (beneden einde), vraagt tegen April e. k.: Een ONDERMEESTER, van de H. G., bezitter van den 3^{en} Rang en bekend met de leerwijze van *Prinsen*, tegen genot van Kost, Inwoning enz. en behoorlijk Salaris. Adres met *franco* Brieven, onder lett. B., bij F. BOEKÉE, Boekhandelaar, te Dordrecht, of in *persoon* bij gemelden Onderwijzer.

⁂ Er wordt verlangd in eene School te Apeldoorn: Een ONDERMEESTER van ten minsten den 3^{den} Rang. Nadere informatien in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Voorzitter der Plaatselijke School-Commissie aldaar.

⁂ In eene openbare School ten platten lande, in de nabijheid van Heusden, wordt zoo spoedig mogelijk, tegen behoorlijk loon verlangd: Een ONDERMEESTER van den 3^{den} Rang, bekwaam voor het Onderwijs, en niet geheel ongeschikt voor de Kerkedienst. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar L. VEERMAN, te Heusden.

⁂ G. ZWART, Openbaar Onderwijzer te Volendam, Gem. Edam, vraagt tegen Febr. aanst.: Eenen ONDERMEESTER, bezittende den vierden Rang, met geschiktheid, lust en eenige ervaring in den Zang; tegen genot van Kost, Inwoning, Bewasschen en eenig Salaris. Aangifte in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven.

⁂ In de Provincie Vriesland, wordt tegen behoorlijk Salaris gevraagd: Een BANKET- en KOEKBAKKERS-BEDIENDE, goed kunnende Garneren, van de P. G., en voorzien van goede getuigen. Adres *franco* bij den Banketbakker CORNs. SIPKES, Groote Houtstraat, te Haarlem.

⁂ Een JONG MENSCH, oud 24 jaren, Ongehuwd en van de Prot. Godsd. zag zich gaarne met Mei 1853 geplaatst als Eerste-Tuinknecht of Onder-Tuinman op eene of andere Hofstede, in staat zijnde de voldoendste getuigschrift te kunnen overleggen aangaande zijn gedrag, vervolgens wegens de noodige bekwaamheid ten aanzien van Broeijerij, Tuinbouw en het Snoeijen van Boomvruchten, benevens tot hetgeen in deze dagen tot aankweeking en het geheele vak der Bloemkunst behoort. Nader informatie te bekomen, onder Letter C., bij de Boekhandelaren SCHREUDER en VAN BAAK, te Leyden. Brieven *franco.*

⁂ Een gehuwd TUINMAN, P. G., van middelbaren leeftijd, het Broeijen, Snoeijen en Kweeken van Bloemen grondig verstaande, zag zich gaarne met Mei e. k. geplaatst. Zijne vijfjarige dienst bij denzelfden Patroon, bij wien hij thans nog werkzaam is, benevens de beste getuigschriften zoowel van zijne vorige diensten als van dezen, zullen hem voldoende aanbevelen.
Hij heeft ook een' ZOON van 18 jaren, in dit vak bekwaam, goed met Paarden kunnende omgaan.
Iemand hierop reflecterende, gelieve zich met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letters S. M., bij den Heer C. GLIJM, Bloemist te Utrecht, in de Maliebaan.

⁂ Op een Landgoed in de Provincie Gelderland, boven Deutichem, wordt met aanstaande Februarij verlangd, een gehuwd TUINMAN, bekwaam in dat vak en braaf, zoo ook zijne Vrouw om in het Heerenhuis optepassen, beiden van de H. G., afkeerig van *Sterken Drank* en zonder Kinderen. Brieven *franco*, bij den Wel-Ed. Heer A. NIJHOFF, Boekhandelaar in de Bakkerstraat, te Arnhem, Letter S.

⁂ Eene Jufvrouw van de Protestantsche Godsdienst, sedert verscheidene jaren werkzaam in het vak van opvoeding, en in staat Onderwijs te geven in de Nederduitsche, Fransche en Engelsche Talen, in de beginselen van de Muzijk en het Teekenen en in al wat verder tot eene beschaafde opvoeding behoort, wenscht in de eene of andere Provincie van ons land geplaatst te worden, als GOUVERNANTE EXTERNE, bij eene of meerdere Familiën. Brieven *franco*, Lett. X. Adres bij de Boekverkoopers SCHALEKAMP VAN DE GRAMPEL en BAKKER, te Amsterdam.

⁂ Op 1°. Mei aanstaande wordt verlangd op een buiten nabij Tiel: Eene BONNE, P. G., die goed Fransch spreekt, of eene bekwame KINDERMEID, ter oppassing van zeer jonge Kinderen, tegen een hoog loon.
Alleen zij, die van goede getuigschriften voorzien zijn en vooral een zacht humeur hebben, zullen in aanmerking komen. Brieven *franco.* Adres Letter A., aan den Boekhandelaar As. VAN LOON, te Tiel.

⁂ Er wordt gevraagd op een Dorp in Gelderland: Eene JUFVROUW van de P. G., die de geschiktheid heeft om met vier jonge Kinderen van 1 tot 8 jaren om te gaan, en de bekwaamheid bezit om hen te onderrigten, in de beginselen der Nederduitsche en Fransche talen en in de Muzijk. Adres met *franco* Brieven, Letter H., aan den Boekhandelaar A. E. C. VAN SOMEREN, te Zutphen.

⁂ Eene DAME van goeden huize, van de P. G. en van middelbaren leeftijd, welke eenige jaren in betrekking van Jufvrouw van Gezelschap is geweest bij eene aanzienlijke Familie, wenschte zich als zoodanig weder geplaatst te zien bij eene Dame of een bejaard Heer. Ook zou zij niet ongenegen zijn bij eene Dame op eenen vriendschappelijken voet intewonen, tegen eene tegemoetkoming van een paar honderd Gulden 's jaars. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder de Letters A. M., aan de Boekverkoopers GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, Water H 130.

⁂ Op een Dorp in Gelderland, wordt bij een Weduwnaar die eene aanzienlijke betrekking bekleedt, gevraagd: Eene fatsoenlijke BURGERJUFVROUW, van middelbaren leeftijd, P. G., gezond gestel, opgeruimd humeur en niet onbemiddeld, ten einde tegen eene allezins vriendelijke behandeling, zijn gezin te besturen en de opvoeding en leiding van 4 Kinderen, waarvan het jongste 10 jaren, op zich te kunnen nemen. Inclinerenden gelieven zich, door eigenhandig schrijven, *franco* te adresseren onder Letts. A. B., bij den Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen.

⁂ Men verlangt met Februarij of Mei aanstaande tegen goed loon: Eene bekwame TWEEDE WERKMEID, goed voor haar werk, Pr. Godsdienst, goed van gedrag, en kunnende goed met de Wasch omgaan: diegenen welke van goede getuigschriften voorzien zijn, zullen het meest in aanmerking komen. Adres *franco* onder de Letter A., bij den Boekhandelaar T. PIEREN Jz., te Dordrecht.

⁂ Met Mei aanst. worden te 's Gravenhage gevraagd: Eene KEUKENMEID en eene LINNENMEID, tevens geschikt voor Kamenier, liefst van de Hervormde Godsdienst, beide volkomen berekend voor hun vak; loon naar bekwaamheden. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letter L., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON.

⁂ In eene aanzienlijke dienst in de Stad Utrecht, wordt tegen Mei aanstaande gevraagd, eene allezins bekwame KEUKENMEID, van de Protestantsche Godsdienst, in staat alles te verrigten wat tot haar vak behoort. Men kan op goed loon rekenen, maar zullen alleen in aanmerking komen die bewijzen van goed gedrag en bekwaamheid kunnen overleggen. Adres in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, onder Letter X., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, Oudegracht, bij de Lijnmarkt, te Utrecht.

On demande à Arnhem auprès de quelques enfants de six à douze ans une DEMOISELLE, de préférence Française ou Suisse, pour les occuper de 5 à 8 heures du soir et leur apprendre en même temps à parler la langue Française avec facilité. — S'adrsser chez Mons. G. J. THIEME à Arnhem Lett. H.

⁂ MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN LANDBOUW EN LANDONTGINNING IN *NEDERLAND*. AFDEELING *HAARLEM*.

Ten einde de diensten tot inzameling der ASCH, VUILNIS en andere MESTSPECIEN ten meesten gerieve der Ingezetenen en tot bevordering der zindelijkheid te regelen wordt een ieder verzocht *opgave* of *klagten* die daartoe dienen kunnen, regtstreeks intezenden bij den ondergeteekende. J. J. VOGELS, Groote Markt, Agent.
Haarlem, 11 *Januarij* 1853.

⁂ Bij een Predikant, in een aangenaam en gezond Oord van N.-Brabant, biedt zich eerlang de gelegenheid aan, tot KOST en INWONING van Iemand, die eenig toezigt behoeft; ook zou men zich wel willen belasten, met de verpleging en opvoeding van een paar KINDEREN. Zich te adresseren onder Letters B. A., met *gefrankeerde* Brieven, bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem,

---

⁂ Te HUUR, om met 1° Februarij 1853 te aanvaarden: Een alleraangenaamst gelegen ZOMER- EN WINTER-VERBLIJF genaamd *DE HOOIBERG*, ruim 1½ Bunder groot, bestaande in eene Heerenhuizinge, Tuinmanswoning, Stalling voor 3 Paarden en Schuurtje, alsmede groote Moestuinen en Wandelingen, gelegen op ongeveer 5 minuten gaans der Stad Amersfoort. Te bevragen bij Mr. H. W. VAN WERKHOVEN, Notaris te Amersfoort, Brieven *franco.*

⁂ TE HUUR MET 1°. MEI OF VROEGER:

Het alleraangenaamst op ¼ uur afstand van de Stad Utrecht aan den Straatweg naar 's Hage gelegen, voor *Zomer-* en *Winterverblijf* uitmuntend geschikt, geheel gemeubileerd BUITENVERBLIJF, genaamd *WELGELEGEN*, met de daarbij zijnde wildrijke JAGT. Te bevragen ten Kantore van den Notaris DUYFJES, te Utrecht. Brieven *franco.*

⁂ TE HUUR,

met 1°. Februarij of Mei aanstaande, in een der aanzienlijkste Geldersche Dorpen, een uur van Zutphen en twee uren van Deventer, bij Straatwegen gelegen, watervrij: Een aangenaam nieuw opgemaakt BUITEN, voor *Zomer-* en *Winter-gebruik.* Het Huis bevat 5 behangene Kamers, Keuken, Mangelkamer, zeer ruime Schuur en Stalling, enz.: — één of twee groote Tuinen, en ruim 100 Appelen-, Peeren- en Notenboomen zijn er geheel of gedeeltelijk bij te bekomen. Op *franco* aanvrage, Letters V. A., is bij den Boekhandelaar A. E. C. VAN SOMEREN, te Zutphen, verdere inlichting te verkrijgen.

⁂ In eene der N. H. Steden, wordt tegen primo Mei e. k. in HUUR aangeboden: Een op goeden stand gelegen WINKEL-HUIS en ERVE, waarin de Affaire in *Kruideniers-* en *Grutters-waren*, benevens *Sterke Drank*, met goed succes wordt uitgeoefend, met daartoe benoodigde *Inventaris* en *Gereedschappen.*
Te bevragen per *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar Gr. DEKKER Cz., te Zaandam.

⁂ TE HUUR tegen April of Mei e. k.: Twee ongemeubelde, geplafoneerde BENEDEN KAMERS en Suite, beide voorzien van Stookplaatsen, des verkiezende met bezorging van Middag-Eten en Bediening, alsmede vrije wandeling in eenen uitgestrekten Tuin, gelegen aan de Breestraat te Beverwijk. Te bevragen bij T. SCHUIJLEMAN aldaar. Brieven *franco.*

⁂ TE HUUR VOOR *f* 100,

te Rosmalen, bij 's Hertogenbosch: Een HEERENHUIS, bestaande in drie Beneden- en drie Bovenkamers, Keuken, Kelder, Schuur, Stalling voor één Paard, met eenen grooten Tuin, beplant met vele Vruchtboomen. Adres aan den Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Berlicum. Brieven *franco.*

⁂ **Men vraagt** te Koop of te Huur: Een groot logeabel ZOMER- EN WINTER-VERBLIJF, hebbende 10 à 12 Kamers en een groote Tuin, in de Provincie Hoord-Holland, Utrecht of Gelderland. Adres Brieven *franco*, onder Letter D., bij den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, Kalverstraat bij den Dam. E. 10 te Amsterdam.

⁂ UIT DE HAND TE KOOP: In eene der voornaamste Steden van Noord-Holland, eene gevestigde AFFAIRE, in *Manufacturen en Garen en Band*, welke een Burger Bestaan oplevert en voor uitbreiding vatbaar is, het Huis daarbij te HUUR of te KOOP. Brieven *franco*, Letter C., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

⁂ Tegen p^{o}. Mei aanstaande wordt in eene der Steden of Dorpen van Gelderland of Overijssel ter overneming gevraagd: Eene AFFAIRE, die een Burgerlijk Bestaan oplevert, echter bij voorkeur in eene Plaats waar eenige Landbouw kan gedreven worden. Adres, *franco* Brieven, Letters A. G., bij den Heer J. Az. DOIJER, Boekhandelaar te Arnhem.

⁂ **TERSTOND TE KOOP.** Twee geheel nieuw gebouwde HEERENHUIZEN, elk bevattende 7 Kamers, Keuken; Kelder, Wel- en Regenwater-pomp, ruime Zolder enz. gelegen even buiten de Velper Barrière te Arnhem. *Franco* te bevragen bij de Heeren NICOLA en POST, te Arnhem.

⁂ HOUTVERKOOPING.

Op de Hofstede *Ter-Horst*, onder Voorschoten, op Donderdag den 20sten Januarij 1853, des morgens ten 10 ure van: Eene aanzienlijke partij zwaar ESSCHEN-, ELZEN-, WILLIGEN en BERKEN-HAKHOUT, benevens van eene dito partij opgaande ESSCHEN-, EIKEN-, IEPEN- en BEUKEN-BOOMEN, (bijzonder tot *Werkhout* geschikt), alles gemakkelijk vervoerbaar, en van af den 13^{den} Januarij 1853, dagelijks (uitgenomen den Zondag) ter bezigtiging.

⁂ VERKOOPING bij inschrijving van eenig HAKHOUT, behoorende tot het Rijksplantsoen, staande langs den Zijtak van den Grooten Weg der eerste klasse N°. 4, tusschen Haarlem en de Zandpoort, op Maandag den 24sten Januarij 1853, des namiddags ten een ure.
De Conditiën zullen ter lezing liggen ten Kantore van de Registratie en Domeinen te Haarlem.

, K. FUHRI, te *'s Gravenhage*, heeft op den eersten Januarij dezes jaars alom verzonden: De Eerste Aflevering van

EEN NIEUW UIT TE GEVEN PRACHTWERK,

GETITELD:

JAVA.

TOONEELEN UIT HET LEVEN,

KARAKTERSCHETSEN EN KLEEDERDRAGTEN VAN JAVA'S BEWONERS.

IN AFBEELDINGEN,

NAAR DE NATUUR GETEEKEND DOOR E. HARDOUIN,

MET TEKST VAN *W. L. RITTER.*

BERIGT VAN UITGAVE:

Dit keurige Plaatwerk, van eene uitvoering als hier te lande weinig gekend wordt, heeft daarenboven het voordeel van afbeeldingen te bevatten, op de plaats zelve met de uiterste naauwkeurigheid naar de natuur geteekend. De Uitgever heeft reeds zeventien teekeningen uit *Batavia* ontvangen, elk op zich zelve eene ware schilderij. Zij zijn allen door hem op de eerste Steendrukkerij van Europa, die van LEMERCIER te Parijs, in bewerking gegeven. Nog acht anderen zullen volgen.

Iedere Aflevering bevat eene Plaat met de daarbij behoorende Tekst. In vijf en twintig Afleveringen zal dus het geheele werk kompleet zijn.

Maandelijks zal eene Aflevering het licht zien. — De reeds ontvangene Teekeningen stellen voor:

EEN JAVAANSCHE BEDIENDE.	EEN ARABIER OP JAVA.	EEN REGENT OP HET EILAND JAVA.
DE NJAI OF INLANDSCHE HUISHOUDSTER.	EENE BADENDE SLAVIN.	DE TOPENG BABAKAN.
EEN AMFIOEN-KIT.	EEN JAVAAN.	CHINEESCHE PRIESTER TE BATAVIA.
EEN AFRIKAANSCH SOLDAAT, BIJ HET LEGER IN NEDERLANDSCH INDIE.	EENE JAVAANSCHE VROUW.	KOELIES.
	EEN JAVAANSCHE PRIESTER.	EEN JAVAANSCH OPPERHOOFD IN JAGTKOSTUUM.
EENE BATAVIASCHE BRUID.	DE KONG-A-HIAN SPELER.	DE SOENDANESCHE BRUIDEGOM.

De Prijs van iedere Aflevering met gekleurde afbeelding is **90 Cents.** Er zijn ook eenige weinige afdrukken ongekleurd gelaten. Afleveringen met ongekleurde Platen kosten **70 Cents.** Afzonderlijke Afleveringen zullen in geen geval verkrijgbaar zijn.

De TWEEDE AFLEVERING verschijnt 1 *Februarij* 1853. — De betaling geschiedt telkens na de uitgifte van zes Afleveringen, tegen kwitantie des Uitgevers.

Eene naamlijst van Inteekenaren wordt vóór het werk gevoegd, en met den Titel, Inhoudsopgave enz. ***gratis*** afgeleverd.

Men teekent in bij alle soliede Boekhandelaren des Rijks bij wien de eerste Aflevering ter inzage voorhanden is.

, De ONROERENDE GOEDEREN, den 7den Januarij l. l. ten overstaan van den Notaris VAN EBBENHORST TENGBERGEN, residerende te Zelhem, ingezet ten huize van den Verkooper *E. C. Neyenhuis* te Doetinchem, alwaar den 21sten Januarij 1853, ten één ure, de verkoop zal plaats hebben, zijn gebragt als:

Het perceel Bouwland en Dennenbosch, genaamd *den Hoogenkamp*, onder het Ambt Doetinchem gelegen op	*f* 817.
Het Akkermaalsbosch, genaamd *Rouwbroek*, onder Zelhem	‚ 1911.
Twee Tuinen met een Koepel buiten de Grutpoort der Stad Doetinchem	‚ 720.
Een Tuin, mede aldaar	‚ 155.
Een Tuin, buiten de Homburgerpoort aldaar	‚ 130.
Een Huis, staande op een der beste standen binnen Doetinchem	‚ 3111.

Alles Breeder bij Biljetten omschreven.

Inlichtingen te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris en bij voormelden Verkooper. Brieven *franco*.

, Men is van meening, om, op Dingsdag den 18den Januarij 1853, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *D. Beenders*, Kastelein te Limmen, in het openbaar te verkoopen:

Een HUIS en SCHUUR of STAL, met deszelfs ERVE en TUIN, te zamen groot 10 Roeden, 70 Ellen, zijnde eene gerenommeerde *Broodbakkerij*, welke Affaire daarin sedert onheugelijke jaren is en nog wordt uitgeoefend, staande en gelegen in de Kerkbuurt te Limmen.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen A. P. DE LANGE en S. A. DE MORAAZ, te Alkmaar.

, Men is van meening, om, op Dingsdag den 25sten Januarij 1853, des voormiddags te elf ure, in de Herberg *de Moriaan*, te Warmenhuizen, in het openbaar, te verkoopen:

Twee HUIZEN en ERVEN, mitsgaders eenige stukken WEI-, BOUW- en RIETLAND, alles staande en gelegen in de Gemeente Warmenhuizen; te zamen groot 5 Bunders, 21 Roeden, 60 Ellen.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam.

, G. H. BROEKHUIZEN, B. LANGERHUIZEN, P. BAAY, F. L. HOELEN, G. MOELE, A. BRINKMAN en J. PATOIR, Makelaars, zullen als lasthebbende van hunnen Principaal ten overstaan van den Notaris BRUNO TIDEMAN, aan de meestbiedenden of hoogstmijnenden verkoopen, op Maandag den 21sten Februarij 1853, des avonds na vijf ure, in het voormalig *Oudezijds Heeren-Logement*, te Amsterdam:

N°. 1.

Twee extra kapitale, hechte, sterke, kostbaar en smaakvol betimmerde HUIZEN, onder een Gevel met Inrijpoort en ERVE, waarin sedert jaren eene *Meubelmakerij* en *Behangers-Affaire* gevestigd is, staande en gelegen in de Vijzelstraat in Buurt X, N°. 555 en 556.

N°. 2.

Een hecht en sterk gebouwd PAKHUIS, vroeger tot Koetshuis en Paardenstalling ingerigt, met daarnaast gelegen WOONHUIS en ERVEN, staande en gelegen in de Reguliersdwarsstraat bij de Vijzelstraat in Buurt X, N°. 334 en 335, te zamen in één Koop, de Percelen N°. 1 en 2 zullen eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag geveild en daarna te zamen in slag gelegd worden.

N°. 3.

Een hecht, sterk en weldoortimmerd WINKELHUIS, waarin sedert jaren eene *Pluruluiemakers-Affaire* wordt uitgeoefend, met apart verhuurd wordende BOVENWONINGEN, PAKKELDER en ERVEN, staande en gelegen in de Vijzelstraat in Buurt X, N°. 557.

Breeder bij Biljetten omschreven en te bezigtigen, des Dingsdags en Donderdags, alsmede op den Verkoopdag op vertoon van een Toegang-Biljet door een der gemelde Makelaars onderteekend, de Bewijzen van Eigendom en Veilcondities zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag des voormiddags ter lezing liggen, ten Kantore van voornoemden Notaris op de Heerengracht bij de Huidenstraat.

, **Heden** verschijnt bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, en is overal verkrijgbaar gesteld:

TIJDKAART

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND.

door Mr. J. VAN LENNEP.

Geïllustreerd door C. ROCHUSSEN. Gegraveerd door Th. BRAGGEMANN.

Deze **Tijdkaart** zal bestaan uit *twee* Bladen, die, aaneengevoegd en opgehangen, een onmisbaar sieraad zullen zijn in elke Bibliotheek, Leerkamer of School.

De **Tijdkaart** heeft ten doel, om het overzigt over de Geschiedenis des Vaderlands gemakkelijk te maken en vast in het geheugen te brengen. Terwijl de lettergravure als op ééne lijn de gelijktijdige gebeurtenissen aangeeft in verschillende gedeelten van het Vaderland, zijn de voornaamste historie-feiten in afbeeldingen aanschouwelijk gemaakt, opdat het een met het ander des te duidelijker in de herinnering zoude blijven. Het *nut* van deze inrigting heeft wel geene uiteenzetting noodig.

Onder aan den voet van de **Tijdkaart** zullen de illustratiën in hare beteekenis worden opgegeven, even als de namen van de PORTRETTEN der *Vorsten*, *Staatslieden* en *Helden* aan weerszijden van het Bovenblad, en van de *Geleerden*, *Dichters* en *Schilders*, welke de hoeken van het benedenblad zullen uitmaken. Door deze Portretten wordt de **Tijdkaart** tevens een *Gedenkstuk van* DEN ROEM DES VADERLANDS.

De **Tijdkaart** wordt afgeleverd in twee bladen. Het eerste blad is gereed; het tweede volgt binnen weinige weken.

DE PRIJS VAN ELK BLAD IS *f* 4,40.

, **MEIJER'S GEILLUSTREERD POSTPAPIER**

in 6 verschillende dessins, bevattende: voorname en merkwaardige, Moderne en Antieke *Gebouwen*, *Kerken*, *Torens*, *Standbeelden enz*, uit ons Vaderland. (Keurig gegraveerd.) De Katern of zes Vel (verschillend dessin)

extra best Velin Satiné Post Post	*f* –,30.
Idem op gewoon Velin Post	‚ –,25.

Dit alhier eenig in zijn soort geillustreerd Postpapier, is niet alleen aanteprijzen voor vriendschappelijke Briefwisseling, maar ook bijzonder geschikt tot félicitatie Brieven op Geboortedagen of andere gelegenheden. Hetzelve is in de voornaamste plaatsen, bij vele Boekhandelaren voorhanden en bij den Uitgever J. M. E. MEIJER, Heerengracht hoek van de Wolvenstraat, te Amsterdam.

, Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

DE MEDEDINGING

TUSSCHEN

DE BEETWORTEL EN RIET-SUIKERPRODUCTIE,

MET BETREKKING TOT

HET EILAND JAVA,

DOOR

E. A. van Vloten.

***f* 1,80.**

PS. *Dit is eene tweede herziene en vermeerderde uitgave, zijnde de eerste niet in den handel gebragt.*

, Bij alle Boekhandelaren in het Rijk is verkrijgbaar gesteld, door M. COSTER Jz., te Amsterdam:

De merkwaardige en beroemde

SIBYLLYNSCHE VOORSPELLINGEN

van de vermaarde Waarzegster

LENORMAND,

over de belangrijke gebeurtenissen der jaren 1848—1860.

Tweede druk à 20 *Cts.*

De eerste druk (ruim **1000** Exempl.) zijn in eenige maanden, geheel uitverkocht geweest.

DE PROTESTANTSCHE JEZUITEN,

SCHETSEN UIT HUN LEVEN, voorgesteld in de Geschiedenis van HENDRIK VAN BRONKHORST en zijne Betrekkingen, door C. R. P. DE VRIJ. 322 Bladz. Groot 8°. Prijs *f* 1,25 verkrijgbaar bij den Boekhandelaar G. D. BOM, op het Water, H. 117, te Amsterdam.

, Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, is verschenen, eene **goedkoope** en **keurige** uitgave van:

STERNE,

TRISTRAM SHANDY.

Vertaald door Dr. M. P. LINDO. 2 Deelen, met Portret van **Sterne** Prijs *f* 3,90.

WALTER SCOTT,

IVANHOE.

Herziene Vertaling, door Dr. M. P. LINDO. 2 Deelen met Portret van *W. Scott*. Prijs *f* 3,90.

O. GOLDSMITH,

DE PREDIKANT VAN WAKEFIELD,

Een Deel, met Portret van ***Goldsmith.*** Prijs *f* 1,45.

, Bij H. J. VAN KESTEREN, te Amsterdam, is à *f* 2 uitgegeven:

KERKELIJK JAARBOEKJE,

VOOR DE NEDERLANDSCHE HERVORMDEN,

onder Hoofdredactie van Dr. B. GLASIUS, voor 1853.

, Bij P. J. KLEIJMANS, te Bergen-op-Zoom is van de pers gekomen, en tegen *f* 1,20 te verkrijgen:

CHRONOLOGIE

MET AARDRIJKSKUNDIGE BEPALINGEN,

BEWERKT NAAR

J. BOSSCHA,

SCHETS DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS EN DIE DES VADERLANDS — EN

W. A. ELBERTS.

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

☞ Dit Werkje in gr. 8°. gedrukt, beslaat 96 bl. en is zeer rijk aan inhoud. De Schrijver, die zelf aan het hoofd staat van een talrijk Instituut, en sedert vele jaren jonge Lieden voor de Militaire Akademie vormde, heeft door ondervinding, de overtuiging erlangd, dat zijne *Chronologie*, eenig in hare soort, met bijzonder veel voordeel bij het geschiedkundig onderwijs wordt gebruikt; hij gaf dezelve alleen aan de pers over, om het gedurig afschrijven enz. bij zijne Leerlingen te voorkomen en, zoo mogelijk, tevens anderen nuttig te zijn.

Bij elk jaartal bijna, worden de bl. aangegeven, waar de Leerling in bovengenoemde Leerboeken de zaken kan naslaan, terwijl de Aardrijkskundige Bepalingen veel gemak aanbrengen bij het opzoeken van Plaatsen of Landen. In de eigennamen wordt, door eene bijzondere letter, de lettergreep enz. aangegeven, waar op de nadruk vallen moet, en eindelijk zijn vooral bij de nieuwe geschiedenis vele gewigtige punten gevoegd omtrent Oorlogen of Slagen, zoo te Land als ter Zee. — *Wordt in commissie verzonden, mits* franco *Brieven.*

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.